



**REPUBLIKA SLOVENIJA**  
**USTAVNO SODIŠČE**

Številka: Up-40/93

Datum: 7.5.1998

**Pritrdilno ločeno mnenje sodnika dr. Šturma**

Z odločbo se strinjam v celoti, tako glede vsebine kot tudi glede izbrane metodologije pri določitvi izreka odločbe Ustavnega sodišča. S pritrdilnim ločenim mnenjem želim pojasniti razloge za odločitev o obliki 2. točke izreka. Ustavno sodišče se je pravilno in v skladu s svojo ustaljeno ustavnosodno presojo (po vzgledu in opirajoč se na izkušnje drugih ustavnih sodišč po svetu) za zagotovitev skladnosti napadenega zakona z Ustavo namesto popolne razveljavitve zakonske ureditve iz prehodne določbe 23. člena Zakona o zaposlovanju tujcev odločilo za razveljavitve posameznih besed iz prvega in drugega odstavka 23. člena. Tako tehniko razveljavitve, torej črtanje ali "izrez" posameznih besed iz zakonske norme, je Ustavno sodišče uporabilo že večkrat. Prvič pri odločanju o zveznem Zakonu o kazenskem postopku na predlog Temeljnega sodišča iz Celja (OdlUS I, 50, U- I- 27/92, Ur. l. RS, št. 38/92), nato pri odločanju o Zakonu o denacionalizaciji (OdlUS II, 23, U-I-25/92, Ur. l. RS, št. 13/93) in kasneje še večkrat v podobnih primerih.

Takšen način oblikovanja izreka že desetletja uporabljajo tuja sodišča v okviru svoje ustavnosodne presoje. Tako npr. Kanadsko Vrhovno sodišče to tehniko imenuje doktrina "severance" (dobeseden prevod tega izraza pomeni "izrez s škarjami") ali "reading down" oz. "reading out". Obširen prikaz te tehnike ustavnosodne presoje je v zadevi Schachter v. Canada (1992) 2 SC. R. 679 podal sodnik poročevalec Chief Justice Antonio Lamer. V tej zadevi je bila izčrpno obravnavana tudi možnost dopolnilne ustavnosodne tehnike "reading in". S tako obliko odločbe, ki dejansko pomeni obvezno ustavno interpretacijo zakonske norme, sodišče zapolnjuje normativno vrzel. Če se "reading out" ali "izrez" praviloma uporablja, kadar je zakonska ureditev prenormirana in zato preširoko nastavljena ("overinclusive"), se "reading in" - ali "vrinek" po slovensko - uporablja, kadar je zakonska ureditev zastavljena preozko ("underinclusive"), ustavnosodna presoja pa tako zatonsko ureditev spozna za neskladno z ustavo. Čeprav gre za dva, na prvi pogled diametralno različna ustavnosodna posega, - pri prvem iz zakonske ureditve nekaj izločimo, pri drugem pa v zakonsko ureditev nekaj vnesemo in jo tako dopolnimo,- je treba povedati, da "izrez" ali razveljavitve posameznih besed v neki zakonski določbi ("reading out") ne pomeni vedno samo zoževanje namena ali adresatov zakonske ureditve, ampak ima lahko v posebnih primerih učinek širitve namena ali kroga adresatov zakonske ureditve, čemur je sicer namenjen "vrinek" ("reading in") kot dopolnilo zakonske ureditve. V takih primerih "izrez" ("reading out") učinkuje kot "vrinek" ("reading in"). Prvi takšen primer v slovenski ustavnosodni presoji je bila že omenjena zadeva OdlUS II, 23, s katero je po formalno tehnični plati primerljiva tudi odločitev v zadevi Up-40/93.

dr. Lovro Šturm